

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 199 (3063) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 szeptember 4

A felszabadulás emlékére

Írta: PAÁL ÁRPAD

Amint azt lelkünk legmélyebb élményeként tudjuk, az idegen főhatalom alatti 22 éves alárendeltségünk idején hitvallásos szervezeteinkben találtuk meg leginkább a lehetőségeket, hogy szellemünk tisztább és megnyugtatóbb légkörbe tudjon emelkedni, s társadalmi életünk megtalálja az egymásban bizást, a kínos gondok és ellentétek szelid feloldását. A hitvallásos szervezetek vezető rétege természetesen a papság és a tanítóság volt, kiknek történelmi érdeme, hogy templomaink és iskoláink úgy az öreg, mint az ifjú nemzedék sorsába eleven erőkként tudtak beiktatódni, s nemcsak hideg falak és keretek voltak, hanem a magasabbrendű élet érzésének és tudásának kiapadhatatlan forrásai.

A templom és iskola ilyen lélekvezető jelentősége körül a családi élet melegsége, névtelen küzdéseinek reménységekkel és szeretettel való megsegítése volt az az állandó áramlás, mely a megpróbáltatások folytonosságával szemben a birkózni tudás folytonosságát hozta bele a társadalmi készségekbe. Így egyensúlyozódott állandóan, kimeríthetetlenül a napok megpróbáltatása és a napok megújuló lelkierője. Ebben a folytonos egyensúlytartásban különösen lényeges előmozdító és fenntartó szerepet végeztek a hitvallásos szervezetekben a különböző női szövetségek, úgy katolikus, mint protestáns oldalon.

Az Országos Katolikus Nőszövetség is ilyen érdemes multra tekinthet vissza, s ennek a kiegyenlítő lélekáramlásnak valami összhangzó szép folytatása az, hogy most, mikor felszabadulásunk évfordulójára érkezünk, itt Nagyváradon is az említett Nőszövetséghez tartozó asszonyok és leányok összes egyesületei ünneplésre, hálaadó egybegyülekezésre készülődnek. Nem kirívó, zajos hangú ünneplésre, hanem templomba hívó elmélyedésre. Ez a jelentősége annak az egyházzenei hangversenynek, amit az Országos Katolikus Nőszövetség nagyváradai egyesületei most, szombaton szeptember 5-ikén rendeznek a nagyváradai székesegyházban.

A hangversenyen az imádkozó zene és ének szóval meg olyan szerzők művei által, kik a világ különböző népeinek a lelki képviselői, s még amellett történelmi korok egymásutánja is megnyilatkozik általuk. A XVIII. XIX. és XX. század áhitatra emelkedő hangulatai jutnak kifejezésre azokban a zenei darabokban és énekszámokban, melyek a felszabadulásért hálát adó templomi hangversenyben előadásra kerülnek. A német, a francia, az olasz zeneszerzők művei között megszólalnak a magyar egyházi zene legújabb alkotásai is,

Sztalingrád eleste közvetlen küszöbön áll

A németek egyre közelebb nyomulnak a város belsejéhez. — Súlyos harcok dülnek az új-guineai dzsungel-vidéken

Róma. (MTI.) A *Messageo* berlini jelentése szerint csütörtökön este Berlinbe érkezett jelentések arról számolnak be, hogy a német csapatok újabb hatalmas támadásokat intéztek Sztalingrád belső védelmi övezete ellen és új részeket nyitottak. A holseviszták kétségbeesett erőfeszítéssel igyekeznek védeni Sztalingrádot. Jellemző erre a kétségbeesett erőfeszítésre, hogy Timosenko harcbavetette azokat a különleges csapatokat is, melyeket Sztalin válogatott testőrségeinek neveznek. Ezek sem tudtak azonban a helyzetet változtatni. Az oroszok nagy veszteségeket szenvedtek és egyes helyeken a terepet a szov-

szoros értelmében beborítják a szovjet katonák holtteste.

A *Popolo di Roma* istanbuli jelentése szerint a *Tasviri Efkiar* című lap katonai szakértőjének véleménye szerint Sztalingrád eleste közvetlenül küszöbön áll.

Angol lap a szovjet csapatok orosz elölretöréséről

Genf. (MTI.) A Német Távírtati Iroda jelenti: A londoni *Daily Mail* katonai szakértője, Liddlehart, a szovjet csapatok orosz elölretöréséről írva megállapítja, hogy ezek az előretörések nem olyan méretűek, hogy a

hadihelyzet szempontjából figyelemre méltóak lennének. Nem sikerült a szovjet offenzíva folytán sem a német védelmi rendszert betörni, sem pedig a német hadvezetőséget arra kényszeríteni, hogy a Kaukázusból, vagy Sztalingrádtól csapatokat vonjon el. Az pedig természetes — írja a szakértő, — hogy a szovjet veszteségei az elkeseredett támadások folytán sokkal nagyobbak, mint a németek veszteségei és egyáltalában nem állanak arányban az elért eredménnyel. Egy offenzíva csak akkor értékes, ha sikerül áttörni az ellenség arcvonalát, ezt pedig a Rzsev körüli

Az év leghevesebb csatája dül Stalingrádnál

Az Új Nemzedék írja: A Reuter Iroda moszkvai jelentése szerint, a Stalingrádért folyó csatát ez év leghevesebb csatájának minősítik, Beismerik, hogy a szovjet csapatok kénytelenek voltak új állásokba visszavonulni. A német támadás olyan borzalmas erejű, hogy a szovjet gárdaegységek, amelyeknek tagjai oroszlátként harcoltak, szintén kénytelenek voltak meghátrálni.

Berlini NST jelentés is azt közli, hogy a sztalingrádi csata olyan heves-séggel folyik, amilyenre még a mostani hadjáratban sem volt példa. A vá-

ros közvetlen előterében minden méternyi területért súlyos harc folyik. A szovjet csapatokat már igen összeszorították, de azok mégis ellentámadásokkal igyekeznek a német hadműveleteket feltartóztatni. A legutóbbi 24 óra alatt a német csapatoknak sikerült újabb folyóátkelési helyeket és magaslati állásokat birtokba venni és egyre közelebb nyomulnak a város központjához. Novorosijszk körül kemény harcok folynak. A szovjet csapatok minden eszközzel megkísérlik, hogy megvédjék ezt a fontos kikötőt.

közlik, német bombázó repülőgépek Novorosijszktól északra a támadó állások előtt összezúzták az ellenség ellenállást, mialatt harci és zuhanó bombázók támogatták a német gyorskötélekek előhaladását Sztalingrád irányában. Ezenkívül csütörtökön is támadták az ellenség összeköttönalait Beszkinesaka környékén. Erős német légitámadások célpontja volt csütörtökön maga Sztalingrád városa is.

Nem katonákra, hanem hadianyagokra van szüksége a Szovietnek

Az NST washingtoni jelentése szerint hivatalosan közzétették, hogy a szovjet kormány elutasította az amerikai kormánytól azt a javaslatát, hogy Amerika csapatokat küld a keleti arcvonalra. Az indoklás az, hogy a Szovjet

Újabb szovjet visszavonulás Novorosijszknál

Amsterdam. (MTI.) Az OFI jelenti: A szovjet hadijelentés pénteken reggel közölte, hogy Sztalingrádtól délnyugatra és Novorosijszktól észak-

nyugatra a szovjet csapatok kénytelenek voltak újból visszavonulni. Berlin. (MTI.) A Német Távírtati Iroda jelenti: Mint katonai helyen

melyek éppen a magyar nép lelkének Istenhez való felajánlását fejezik ki, illetve az Isten iránti hála örömjongásával hallelujáznak. Az orgona ezerzengésű muzsikája és az ének szárnyalása ott, a templom magasba törő boltívei között, együttvéve népek együttes imáját tolmácsolják, hogy hálát adjanak Istennek, ki minket megpróbáltatásra engedett ugyan, de soha el nem hagyott és nem is fogl hagyni soha.

Ennek a muzsikában kiáradó imád-

ságnak és imádságos hálaadásnak előszóval is lesz valaki hivatott magyarázója, a nagy tudású Némethy Gyula prelátus-kanonok, ki a hangversenyen az ünnepi beszédet mondja. Az élőszó, a templom magas szatos környezetében, a belőle fölfelé áradó orgonaszó és énekhullámzás: ez együttvéve több lesz hangversenynél. Ez nemcsak a szereplőknek lesz az előadása, nemcsak a különböző korok és különböző népek muzsikájának lesz a megszólalása, hanem ezeknek a lélek-

szárnyalásoknak az útján a nagyváradai magyar közönség lelkének is az imába és áhitatba emelkedése. Az kell, hogy legyen. Azzá kell válnia, hogy méltán hálát tudjunk adni felszabadulásunk történelmi nagy fordulatáért, s egyúttal kifejezzük azt a történelmi komoly elszántságot, melyel a jó Isten oltárai közül nézünk a jövőndöbe.

Legyünk ott mind, kik a múltért és jövőndöért áldozni akarunk!

legendő számú katonával rendelkezik és nem katonákra, hanem hadianyagra és főként repülőgépekre van szüksége.

Genfben jelentik: (MTI) A Német Távírat Iroda jelenti: Vernon Bartlett, a News Chronicle jelentése szerint Bridgewaterban beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Anglia és az Egyesült Államok a következő hónapokban súlyos időket élnek át. Nincs kizárva a lehetőség — mondotta — hogy a Szovjet-Unió összeomlik. Ezzel nem akarja azt mondani, hogy a Szovjet megadná magát, mégis megtörtén-

hetik, hogyha a németek elérik Stalingrádot és a Volgát és a Szovjetnek nem lesz olaja, akkor nem tarthatja magát a német nyomással szemben. — Angliának semmi esetre sem szabad azt képzelni, hogy a szovjet népei, a kínaiak és az amerikaiak nyerik meg a háborút Anglia számára, anélkül, hogy ehhez Anglia is hozzájárulna. Penteceán ellenkezően áll a dolog, Angliának kell megnyernie a háborút a többiek számára. Ez érthető, hiszen Németországnak Anglia a tulajdonképpeni ellensége.

Rommel gyors áttörést akar kierőszakolni (?)

Kairó. (Bud. Tud.): Az egyiptomi arcvonalon megeléknült harci tevékenységgel kapcsolatban a brit főhadiszálláson azt hiszik, hogy Rommel Ruveitát és El Imeinat között déli irányból szándékozik gyors áttörést kierőszakolni. Ezen a részen erős brit kötelékek állnak. Brit részről utalnak arra, hogy az ott harcoló csapatok leginkább nagybritanniaiakból állnak, de vannak közöttük ausztráliai katonák is.

Az Uj Nemzedék írja: Zürich. (NST) Londoni hír szerint Londonban nem becsülik le annak a feladatnak nagyságát, amelyet Afrikában a 8-ik hadseregnek meg kell oldania. Angliában tisztában vannak azzal, hogy a most elkövetkező események döntő jelentőségűek lesznek és a közvélemény nagy figyelemmel tekint azok elé.

Ankara. (MTI) A Német Távírat Iroda jelenti: A Török Távírat Iroda jelentése szerint Willkie csütörtökön 3 óra hosszat tárgyalt Kairóban Nahas pasa miniszterelnökkel. Legújabb hír szerint Willkie vasárnap érkezik Ankarába.

Mélyen benyomultak a japánok az új-guineai angol állásokba

Az új-guineai dzsungelvidéken súlyos harcok folynak. Japán egységek az őserdőkkel borított területen sok helyen mélyen benyomultak az angol állások közé.

Berlin. (MTI) A Német Távírat Iroda jelenti: Német könnyű repülőgépek csütörtökön nappali támadásokban az angol déli partok mentén bombákkal araszították el Bognor katonai berendezéseit. Bombatalálatok következtében több épület összeomlott. Más német harcirepülőgépek fegyveres felderítést végeztek az angol partokon és a partmenti vízo-

Most jelent meg:

Dr. Eröss Alfréd
összeállításában:

Egyház és Élet

erdélyi katolikus évkönyv.

Ara: 6 P.

Beszerezhető a Magyar Lapok kiadóhivatalánál.

ken. A felderítő gépek jó eredményekkel tértek vissza.

Berlin. (MTI) A Német Távírat Iroda jelenti: Könnyű német harcigépek szeptember 3-án Somara vidékén angol páncélos és teherkoosi gyülekezeteket bombáztak sikerrel. Más német repülők folytatták az Alexandria közelében levő brit repülőterek bombázását. Kifutósínek és hangárépületeket találtak el. Találatok következtében több brit légvédelmi

Indiában és Irországban tovább folynak a zavargások

Berlinből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Az angol hírszolgálat jelenti Új Delhiből: Mint a zavargásokról kiadott hivatalos közlemény mondja, augusztus 25-én Hajipur közelében 7 ember halt meg, 5 megsérült, amikor a rendőrség szét akarta oszlatni a tömeget. Augusztus 27-én Kullban 2 ember halt meg, amikor egy zavargás során a katonaság rálőtt a tömegre. A közlemény szerint túl korai volna azt állítani, hogy a közeljövőben az élet visszatér nyugodt medrébe.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Nya Dagligt Allehanda jelentése szerint a William kivégzés elleni tiltakozásként Dublinban sok ezer ember abbahagyta a munkát. Ulsterben a forrongó irék és

Kállay Miklós miniszterelnök meglátogatta a kórházban Jány Gusztáv vezérezredest

A Magyar Távírat Iroda jelenti: Kállay Miklós miniszterelnök csütörtökön az esti órákban látogatást tett a tisz Jány Gusztáv vezérezredesénél, a keleti arcvonalon harcoló magyar csapatok parancsnokánál. A miniszterelnök a királyhágóúti honvéd tisztikórházban kereste fel vitéz Jány vezérez-

redes, és hosszasan elbeszélgetett vele a harctéri helyzetről és a vezérezredes parancsnokságával összefüggő kérdésekről. A miniszterelnök örömmel szerezte tudomást arról, hogy Jány vezérezredes egészségi állapota kielégítően javul és arra a reményre jogosít, hogy rövidesen ismét átveszi szolgálatát.

Még mindig nem találták meg Károlyi Gyula gróf holttestét

Károlyi Gyula gróf és Tasnády László holttestét izgalmas munkával keresik az érdi kanizsban a Buvárok útjézők és folyamőrök. Három esetben megakadt a horgonylánc a Duna medrében de mind a három esetben kiderült, hogy szikladarab akadt belé. 1929-ben történt hasonló szerencsétlenség. Akkor egy hidroplán zuhant Csepél közelében a Dunába és csak a gép egye roncsait találták meg, sem a tárgyakat, sem a motort, sem a pilótákat nem tudták kiemelni. Most a Duna egész szakaszát

átkutatták Erdő körül és azonban nem megkezdik a kutatást.

A MTI jelenti: Gróf Károlyi Gyula repülőszerelessége során a közelmúltban esett Tasnády László nem sokkal a képviselőház elnöke.

HETFŐN ÉS KEDDEN BANKSZÜNET. A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete értesíti a közönséget, hogy szeptember 7-ikén és 8-ikán, hétfőn és kedden bankszünet lesz.

Apoló Filmszínházban Tavasz! Szerelm! Béke! Muzsika!

Páger Szilassy, Goli Bea

Fráter Lóránd

Belvárosi

Estélyiruha kötelező

Réthy Eszter és Jávör Pál franciás vigijátéka

A francia filmgyártás remeke

Moszkvai éjszakák

Főszereplők: Anabella, Harry Baur. Orosz zene. Orosz tánc.

a CASINOBAN

üteg harc képtelenné vált.

Washingtonból jelentik: (NST) A csendesóceáni haditanácson a vita legnagyobb részét annak a helyzetnek szentelték, amely akkor adódna, ha a németek és a japánok egy napon közvetlen kapcsolatba kerülneek egymással.

Dr. Némethy Gyula prodirektora, Follmann Géza rektora lett a szemináriumnak

Nagyvárad. Saját tud. Lapzártakor értesülünk, hogy dr. Scheffler János püspök, a nagyváradai egyházmegye apostoli kormányzója az egyházmegyei papnevelés ügyének hatóságos előmozdítása érdekében dr. Némethy Gyula rektort a szeminárium prodirektorává, Follmann Géza teológiai tanárt pedig a szeminárium rektorává nevezte ki. A kinevezés általános örömet váltott ki az egyházmegyében. Holnapi számunkban egyébként részletesen foglalkozunk a két kinevezéssel.

HIRDETMÉNY

Nagyvárad thj. város fogyasztási adóhivatala 8339—1942. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A városi fogyasztási adószabályrendelet 14. és 15. §-a szerint a bortermelő fogasztási adókedvezményét és a bortermés bejelentések kötelezettségét tárgyalja. A hivatolt szabályrendelet 14. §-a szerint a bortermelő az általuk és háztartásuk által elfogyasztott, valamint cseledetségüknek és munkásaiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltatott, a város területén termelt boraik után 50%-os adókedvezményben részesülnek. Ennélfogva mindazon termelők, akik ezen kedvezményt igénybe akarják venni, kötelesek eziránti igényüket a kedvezményre jogosult személyek számának bejelentése, illetve azok igazolása végett a városi fogyasztási adóhivatalnál szóval vagy írásban bejelenteni, ahol 10311—1941. adóhiv. sz. határozatban már megállapított mérvű kedvezmény jegyzékbe lesz foglalva. Ezen bejelentések 1942 szeptember hó 7-től 15-ig bezárólag a városi fogy. adóhivatalnál (Városháza, földszint 12. sz. szoba) délelőtt 8—12, valamint délután 4—6 óra között eszközölhetők, amely időponton túl további igénybejelentések nem lesznek figyelembe véve.

A szüret befejezése után pedig tartoznak a bortermelők a befejezéstől számított 8 napon belül a szüret teljes eredményét, a beraktározásra szolgáló helyiségek megjelölése mellett ugyancsak a városi fogyasztási adóhivatalnál bejelenteni.

A bejelentés valódiságát a fogyasztási adóhivatal közegei a helyszínen ellenőrizni fogják.

Városi fogyasztási adóhivatal.

20 millió 300 ezer tonna hajóteret vesztek az angol-szászok a háború kezdete óta

Fontos magaslatot foglaltak el a németek Stalingrádtól délre. A moszkvai rádió beismeri a helyzet súlyosságát. — A magyar csapatok arcvonalán általában nyugalom van

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti a Führer főhadiszállásáról: A véderő főparancsnoksága közli: Anapától délkeletre német csapatok rohammal bevették több makacsul védett magaslati állást. Novoroszjszk előtt bombatalálattal elsüllyesztettünk egy szovjet motoroshajót és egy aknaszedőhajót. Német gyorsnaszádok a Fekete tengeren elsüllyesztettek két tartályhajót, két gőzöst és 6 rakodódereglyét 14.400 tonnával.

Német és román csapatok Sztalingrád előtt szoros együttműködésben a légierővel kivették az ellenséget erősen védelmezett kiserődállásaiból. A szovjet ellentámadásokat visszavertük. Német repülőök súlyos támadásokat hajtottak végre a Sztalingrád környéki és Sztalingrád hadifortosságai, valamint a volgai hajózási célpontok ellen.

Kalugától délnyugatra és Medintől északnyugatra a német csapatok több ellenséges támadást visszavertek. Rzev szakaszán is összeomlottak az ellenséges támadásai. Az itteni hadseregkötelékek és harcirepülőgépek összpontosított támadásai 109 szovjet páncélost megsemmisítettek.

A Ladoga tótól délre és Leningrád előtt a szovjet ismételt támadásai összeomlottak. A jeges tengeri arcvonalon a Halász félszigeten a német légierő szovjet ütegállásokat támadott és megtámadott egy Murmanszk melletti repülőteret.

A szovjet légierő szeptember 1-én és 2-án légi harcokban és a légvédelem következtében 184 repülőgépet veszített. Egy szovjet repülőgépet a földön semmisítettünk meg. A német légierő ugyanekkor 8 gépet veszített

Megindult a felderítő tevékenység az egyiptomi arcvonalon

Az egyiptomi arcvonalon a felderítő tevékenység megindult. A tegnapi elpusztított brit páncélosok száma 51-re emelkedett. Német és olasz vadászok tegnap 21 angol gépet lelőttek. Egy német gép elveszett. Német harcigépek a tegnapi virradó éjjel Kairótól északnyugatra és északkeletre brit repülőtereket bombáztak.

Az angol légierő kötelékei hatástalan nappali zavaró repülések után a mára virradó éjjel Nyugat-Németországban megtámadták Karlsruhet. A polgári lakosságnak veszteségei voltak. Különösen a város belső negyedeiben keletkeztek károk. Eddigi jelentések szerint a légvédelem hat támadó gépet lelőtt.

Könnyű német harcigépek melyek repülésben bombázták Anglia déli partjainak ipari célpontjait. A mára virradó éjjel a német légierő Közép-Angliát bombázta.

Az angol hadügyminisztérium által szeptember 2-án kiadott, a Reuter által ismertetett nyilatkozat a következőket mondja: A német véderő je-

lentése megállapítja, hogy az angolok a dieppei vállalkozás alkalmával parancsot adtak ki az elfogottak kezének megkötözésére annak megakadályozására, hogy papírjaikat megsemmisítsék. Vizsgálatot indítottak, vajjon kiment-e ilyen parancs. Nyomatékosan cáfolják, hogy egyetlen német hadifoglyot is megkötöztek. Minden ilyen parancsot, amennyiben kiadtak, visszavonnak. A nyilatkozat alapján a véderő főparancsnoksága megszünteti az angol hadifoglyok ellen bejelentett intézkedések alkalmazását.

A moszkvai rádió beismerése

Stockholmból jelentik: (Stefani.) A moszkvai rádió csütörtöki híradása szerint Stalingrád körül jelentős mértékben súlyosbodott a szovjet csapatok helyzete. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) A véderő főparancsnoksága a Taman-félszigeten és a Stalingrád körül folyó sikeres harcokról a következőket jelenti a hadijelentés kiegészítéseként: Német és román csapatok lendületes támadásait a nagy zivatarok és a felázott utak sem akadályozhatták. A Novoroszjszk felé vezető úton a német csapatok további tért nyertek. A Stalingrád körül húzódó nagy erődgyűrű nem tartóztathatta fel a német támadást. Stalingrádtól délre a né-

„Rendkívül vészes a helyzet Stalingrád körül” - jelenti a Times

Rómából jelentik: (Stefani.) A londoni Times különtudósítójának jelentése alapján közli, hogy Stalingrádtól délre és délkeletre rendkívül vészes a helyzet. (MTI.)

Berlinből jelentik: Mint a hadijelentés kiegészítéseként, katonai helyről közlik a Német Távirati Irodával, a Ladoga-tótól délre tavakkal és erdőkkel borított vidéken a bolsevisták ismételt támadásokkal kísérleteztek. A németek valamennyi támadást visszaverték. Az ellenség anyagban és emberben egyaránt súlyos veszteségeket szenvedett. A Néva mentén az ellenség 20 bárkával partraszállási kísérletet tett. A kísérletet a német tüzéség megfiúsította. Az ellenség négy bárkát vesztett. Egy újabb partraszállási kísérletnél négy bárkát elsüllyesztettek, kettőt súlyosan meg-

Élénk felderítő tevékenység egyiptomi arcvonalon

Egyiptomi arcvonalon (MTI.) A Stefan Iroda jelenti: Szerdán a légitévékenység különösen élénk volt Egyiptomban. Repülőink mindenütt jelen voltak, hogy megakadályozzák az ellenség tevékenységét. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. Az egyik

rongáltak. Leningrád előtt a bolsevista páncélos csapatok tüzéségétől és repülőktől támogatva megkísérelték betörni a német állásokba. A német légierő támogatásával a bolsevisták valamennyi kísérletét visszaverték. (MTI.)

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Katonai helyről szerzett értesülés szerint a keleti hadszíntéren küzdő szövetséges erők a Kubán vidékén ismét kibővítették sikereiket és újabb fontos pontokat vettek birtokukba. A magyar csapatok arcvonalán helvi jellegű harcok mellett, amelyben saját csapataink sikereket értek el, általában nyugalom van és a szembenálló felek főként tüzéségi tevékenységre szorítottak. Az ellenség ismét állásainak műszaki megerősítésén dolgozik.

ellenséges felvonulásokat tüzeket és robbanásokat idéztek elő. Repülőink partizános harcban keletkezett légi harc során két további brit gépet lőttek le és többet megrongáltak.

Rómából jelentik: (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Az olasz főhadiszállás 829. számú közleménye: Az egész egyiptomi arcvonalon élénk felderítő tevékenység folyik. A tegnapi közleményben említett harcok során megsemmisített ellenséges harcokocsik száma 21-re, a megsemmisített páncélosok száma pedig 20-ra emelkedett. A tengelyrepülőök sikeresen megismételték támadásaikat a britek csapatösszevonásai ellen. Légi harcokban olasz és német vadászok 21 brit gépet lőttek le. Három gépet a légvédelem pusztított el. Ot saját gépünk nem tért vissza a két legutóbbi nap hadivállalkozásaiból. Az egyiptomi arcvonalom lezajlott legutóbbi hadműveletekben a 4 vadászrezd 9 repülőrajja 100-ik ellenséges gépet lőttek le.

Hirdessen a Magyar Lapokban

A nyeder és ajakru használata

még nem tökéletes kozmetika. Ellenben az ápoltság minden nő legszebb ékessége. Használjon tehát ODOL-fogpépet, mert ettől nemcsak szépek lesznek a fogai hanem ez friss és üdö lehelletet is biztosít.

MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R. T. BUDAPEST

Megállapították a szikvíz vidéki gyári árait

1 literes palack 16—20 fillér, fél literes 9—10 fillér

A Budapesti Közlöny szeptember 3. számában közli a közellátásügyi miniszter 93.500—1942. KM. számú rendeletét a szikvíz vidéki gyári árának megállapítása tárgyában. A rendelet értelmében Budapest területének kivételével az ország területén bárhol előállított szikvíz legalacsonyabb és legmagasabb gyári ára vízszinteladók részére történő eladásnál: 1 literes palackonként 16—20 fillér, fél literes palackonként 9—10 fillér. Ebben az árban bennefoglaltatik a forgalmi adóválság és ehhez csak a helyi szikvízfogyasztási adó számítható hozzá.

A fogyasztói adókra vonatkozóan továbbra is a régi rendelkezések az irányadók.

Újból megnyitotta nyelvkurzusait a Német Akadémia

Egy évvel ezelőtt nyitott meg Nagyváradon a Német Akadémia Lektorátusa. Ettől kezdve sok tanfolyamban tekintélyes számú hallgatót jó eredménnyel képzett ki a német nyelvben. A lektorátus néhány nyilvános rendezéssel is a nyilvánosság elé lépett.

Az új tanévben, amely szeptember 15-én kezdődik, ismét tervbe vették a nyelvkurzusokat és az irodalmi előadásokat, ugyiszintén a nyilvános zene- és irodalmi estéket. A 16 munkaterület azonban a nyelvkurzusok maradnak, amelyek szeptember 15-én kezdődnek újból.

A beiratások naponta 5 és 8 óra között vannak a lektorátus nagyváradi helyiségeiben (Schubert-u. 5.)

A tanfolyamok ingyenesek, jelentkezők csupán 6 pengő beiratkozási díj fizetendő.

Következő tanfolyamok lesznek:

1. A tavalyi tanfolyamok folytatása
2. Újabb tanfolyamok kezdők részére.
3. Újabb tanfolyamok olyanok részére, akik már tudnak valamit németül, de eddigi tanfolyamunkban részt nem vettek.
4. Társalgási órák.
5. Intenzívebb nyelvtanítás kisebb csoportokban heti több órában (megfelelő külön díjazással).
6. Hivatásnak megfelelő különleges tanfolyamok.
7. Irodalmi tanfolyamok a modern német költészetéről és naturalizmustól napjainkig.
8. Gyermekek részére tanfolyamok tanítóknak vezetése alatt.
9. Előadások Németországról és német intézményekről.

Az egyes tanfolyamok összeállításához, valamint az időbeli beosztásnál is egyéni kívánásokra a lehető legnagyobb figyelemmel lesz.

Végül közöljük, hogy a lektorátusi helyiség olvasótermében újságok és folyóiratok állanak olvasásra rendelkezésre. Rövid időn belül a kölcsönkönyvtár is megnyílik. A legújabb újságok s folyóiratok évi 2 pengő olvasási díj fejében délelőtt 10 órától este 8 óráig az érdeklődők rendelkezésére állanak.

India egész háborús gépezetét megbénítják a zavargások

Az ország minden részében napirenden vannak a rombolások

Bangkokból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Mint a szabad hindu rádióleadó jelenti, az a fiatal hindu, akit Uj Delhiben letartóztattak és agyonlőttek, mint az alkirály merénylőjét, valójában nem követelt el merénylőt. A brit rendőrök találmára emelték ki az elvonuló tömegből és hiába hangoztatta ártatlanságát, bevitték a rendőrségre és ott agyonlőtték. A kivégzés miatt egész Indiában nagy az izgalom.

Genfölből jelentik: (NTI) A Times delhii és calcuttai tudósítója jelenti a további zavargásokról: A központi tartományokban további zavargások nyugtalanítanak. Bengáliában is sok gondot okoznak a nacionalista tüntetések. Az egyik városban a tömeg meg akarta akadályozni, hogy elszállítsák a kivitelre szánt rizst. A hatóságok katonaságot vezényeltek ki. A

katonák tüzeltek a tömegre. A nepáli határvidékről érkezett jelentések szerint a kerületekben közvetlenül Gandhinak letartóztatása után komoly zavargások törtek ki és még most sem ültek el. Hír szerint megszakadt a telefonösszeköttetés Nepállal. A hatóságok minden fáradozása hiábavaló volt. A News Chronicle tudósítója jelenti Delhiből, hogy India egész háborús gépezete megbénult mindaddig, amíg nem sikerül urrá lenni a zavargásokon. Már eddig is igen nagy károk keletkeztek. Egyedül Uj-Delhiben elpusztult egy mintegy 200 házból álló épületsor és az egész országban többé-kevésbé nagy rombolások történtek. Városházákat, kormányzósági épületeket pusztítottak el, vagy rongáltak meg. A zavargások hulláma még mindig nem csenDESÜLT EL. (MTI.)

Európa ifjúsága méltó választ ad Rooseveltnak „üzenetére“

Washingtonból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Roosevelt elnök csütörtökön a nemzetközi diákgyűléshez intézett beszédében azt állította, hogy a világ ifjúsága semmit sem várhat a tengelyhatalmaktól, a halált kivéve. Az Egyesült Államoknak, Angliának és a Szvetjuniónak ügye az ifjúság ügye is. Kijelentette még, hogy a békekötéseknél maradtalanul ki kell használni a győzelmet. Ingadozásnak akkor nem lesz helye.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Genfi jelentés szerint Roosevelt a világ ifjúságához intézett rádióbeszédében azt állította, hogy a tengelyhatalmak ifjúsági szervezete csak eszköz a háború szolgálatában. A Német Távirati Iroda a kijelentéssel kapcsolatban kérdést intézett Baldur von Schirachhoz, a német birodalom ifjúsági vezetőjéhez.

Baldur von Schirach kijelentette, senki sem alkalmatlanabb arra, hogy üzenetet intézzen a világ ifjúságához, mint éppen Roosevelt. Az Egyesült

Államok ifjúságának érdekében semmi sem történt azonfelül, amit az európai népektől itt-ott lemásoltak. Roosevelt még 10 nappal ezelőtt is kénytelen volt kijelenteni, hogy ijesztő mértékben fokozódik az amerikai ifjúság elhanyagoltsága. Ezzel szemben tény az, hogy a tengelyhatalmak országában a fiatalokak bűnözése még a háború folyamán is állandóan csökkenő irányzatot mutat, ami Hitler és Mussolini nagyszerű munkájának eredménye. Rooseveltnak az az állítása, hogy a tengelyhatalmak győzelmétől a világ ifjúsága csak a legrosszabbat várhatja, arculcsapása az igazságnak. Roosevelt a választási küzdelmekben megfogadta, hogy nem viszi bele Amerikát a háborúba, ezt az ígéretét nem tartotta be és most őt terheli a felelősség az amerikai ifjak haláláért az általa keresett harcerekken. Európa 15 nemzetének ifjúsága rövidesen összeül és megadja a méltó választ Rooseveltnak kijelentéseire.

Befejeződött a honvédség részére történt téli meleg ruha gyűjtése

Meleg ruhát vásárolnak a begyűlt pénzen

A messai orosz harctéren küzdő honvédeink részére történt téli meleg ruha gyűjtése befejeződött. Nagyvárad hazafias érzésű közönsége most is bizonyosságot tett a nemes célok iránt való komoly áldozatkészségéről. Két vagon értékes szőrmét, meleg ruhát, sifőlszerelést adtak városunk lakói, ami országos viszonylatban is igen szép eredménynek tekinthető.

A gyűjtést végző levették már bejárták az egész várost és többé már nem mennek ki, azonban akik valamilyen okból kimaradtak, de adakoz-

ni ohajtanak, azoktól az ajándékozásra szánt tárgyakat f. hó 7-én, hétfőn estig még átveszik a Levente Otthonban, (Kereskedelmi Csarnok, Körösoldal) délután 4 és 6 óra között.

Készpénz adományokból is nagyon szépen gyűlt össze, eddig közel 4000 pengőt fizettek be. Pénzadományokat is hétfőn estig lehet még befizetni az Idegenforgalmi Hivatalban (Rákóczi ut 13. sz.). Az így befolyt összegben a gyűjtést vezető bizottság meleg mellényeket, keztyűket, kucsmákat készített a helybeli iparosokkal.

A beszolgáltatott ruhaneműek javítása még mindig folyamatban van, tehát az önkéntes munkára jelentkező hölgyeket még mindig szívesen látják a Levente Otthonban.

A Nemzeti Munkaközpont felhívása Nagyvárad munkásságához

Bajtársak! Szeptember 6-ika, nemzeti felszabadulásunk második évfordulója. Ezt a nekünk drága napot méltóképpen kell megünnepelnünk. Felhívunk minden öntudatos magyar dolgozót, úgy a szellemi, mint fizikai munkást, hogy a vasárnap reggel 9 órakor kezdődő ünnepélyünkön kedves hozzátartozóikkal együtt jelenjenek meg a Munkásotthonban. Reggel 9 órakor megkoszorozzuk az Országzászlót, fél 11 órakor ünnepi nagygyűlést tartunk. Este 7 órakor a N. M. K. Műkedvelő Gárda tartja disz-előadását, amelynek keretében előadja a Bukaresti kaland című 3 felvonásos szindarabot.

Kérjük a magyar dolgozó társadalmat, hogy ezen a nagyszabású nemzeti ünnepélyen teljes számban jelenjen meg.

Becsülettel, Nemzeti Munkaközpont vezetősége.

Sakan ismerik

Nagyváradon azt az öreg, félkezű portást, aki a postaigazgatóság főbejárójánál fogadja a belépőket és ad útbaigazítást a tájékozatlanoknak. Öreg portásokat nem igen szoktak észrevenni az emberek. „Hallja maga“, vagy legjobb esetben „mondja csak“ jár az ilyen kopott, szürke butordaraboknak. Pedig nem is olyan egyszerű és jelentéktelen a portások szerepe. Nem is olyan kicsi a szerepük a közigazgatás gépezetében. Igen, a közigazgatás gépezetében, mert az eligazodás, a hivatalos járás-kelés első, sokszor legfontosabb lépése náluk kezdődik. Egy jó portásnál hatás végigkísér az emeletet, a hivatali szobák rengetegébe és biztosítja a sikert.

Nos hát ilyen jó öreg butordarab, ilyen szerencsés jó kezdet a postaigazgatóság jószágos öreg portása. Nem állítom, hogy kedveskedő, hízogó, hajlongó, szolgál lenne. Távol áll ez mind tőle. Éppen a komoly önértékesége, biztonsága és az ezzel párosult előzeteskedés teszi rokonszenvesé. Köszön, bizalomkeltően néz minden új érkezőre, a bátortalan megszólítja és pontosan eligazítja, egy-két lépést vele is megy, hogy még jobban bátorítsa. Egyszerű mintaszereű közigazgatási tényező. Igen, közigazgatási tényező, mert a köz érdekében igazgat, útmutat. Egészen bizonyos, hogy nem végzett tanfolyamot a közigazgatási teendőkből. Mégis tudja. Tudja, hogy mi a teendője és azt egyszerűen, emberségesen végzi el.

Ha a közigazgatási reform szóba kerül, a nagyváradi postaigazgatóság portásának egyszerűségét és emberségét is bele kell mintáznunk.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a MAGYAR LAPOK-at.

Első a honvédség...

Varga József miniszter nyilatkozott az ipari közellátás időszerű kérdéseiről

Korlátozzák a MAV személyforgalmát. Újból rendezik a fűtőanyagok beosztását. Rend és nyugalom az ellátásban

A Közellátási Ertesítő munkatársát fogadta Varga József miniszter és tájékoztatta az ipari miniszterium, valamint a kereskedelem- és közlekedési miniszterium közellátási vonatkozású tevékenységéről. A miniszterrel folytatott beszélgetést az alábbiakban közöljük.

— Háborús textillellátásunk kétirányú. — mondotta a miniszter. — Az első és a legfontosabb előteremtési és biztosítási a honvédségi szükségleteket, aztán pedig a polgárság ellátása a feladat.

— A fejlett és kiváló magyar textilipar csakamagyarországi keretei között 2 millió kilogramm pamutot dolgozott fel havonta. A blokádnak megerősödése következtében az ország pamutszükségletét máshonnan kellett biztosítani, ha mindjárt csökkentett mértékben is.

— A háborús textillellátásnak a pamutot kevert állapotban kell feldolgoznia. — Tiszta gyapjút feldolgozni nem

engedünk, a gyapjút a cellulózéból előállított műpamuttal keverjük. A textilrongygyűjtést azért szorgalmazzuk, hogy elegendő mennyiségű műpamut álljon rendelkezésünkre.

— Azért engedjük meg a külföldi eredetű kész textiltermékek behozatalát, hogy a tehetősebb réteg ruházódását elősegítsük és a magyar textilgyártás teljes erejével rendelkezésére állhasson népruházati cikkek gyártására.

Elmondotta Varga miniszter a továbbiakban, hogy a gyártásban a minőséget és az árat sikerült a követelményeknek legjobban megfelelő szinten tartani, ami azt jelenti, hogy 20—25 pengőért egészen elfogadható minőségű ruhaszövetet lehet a kotonizált anyagok felhasználásával előállítani. Ez a szövet még a középosztálybeliek igényeit is kielégítheti.

A miniszter ezután a gyárak ellátásának megszervezéséről beszélt, majd így folytatta:

terméket kell elszállítani. A nagyközönség a személyforgalom elkövetkezendő korlátozásában csak a legszükségesebb esetekben vegye majd igénybe utazásra a vasutat.

Elmondotta Varga miniszter, hogy a szállításban a lehetőségig kihasználják a vísiutakat is, és hogy az áruszállítást ma már úgy megszervezték, hogy a MAV-kocsi a lehető legrövidebb távolságokat futják meg.

— A tüzelőanyagok felhasználása terén a szénrel takarékoskodni kell, az ipari termeléshez szükséges szénmennyiségeket és a háztartási szénigényeket. A háztartások fűtését illetően eddigi tapasztalataink alapján új rendelkezések kiadására kerül majd sor. Revízió alá vesszük a háztartások tüzelőanyaggal való ellátását, ezt a kérdést úgy rendezzük, hogy a felmerülő műszaki és üzleti vonatkozású viták, ellentétek és problémák gyors megoldására és lebonyolítására megfelelő külön fórumot létesítsünk.

Mit gyártanak a magyar gyárak?

— A legteljesebb részletességgel megállapították a magyar textilipar számára, hogy az új termelési rendeletben mit szabad és mit nem szabad gyártani. A gyártási előírás alapján a következő textillárukat szabad előállítani: 1. Gyapjuszövetek: kártolt szövetek ötféle, fésűs szövetek négyféle minőségben, továbbá évajciszapka, takarók. 2. Pamut-típusú szövetek: vásznak, zefírek, munkásruha-anyagok, kordbársony, karton, női nyírisszövetek, flanellek, zsebkendők, fejkendő, törülközők, cipőbélés. 3. Selyemszövetek: crepe-de-chine, héliarék, flon, lavable. 4. Cérna: Varrócérna (pamut műszál, műselyem és hernyócelyem). 5. Kenderszövetek: vásznak, törülközők, törülkövendők, hevederek, ponyvák, kötelek. 6. Hurokanyagok: gyapjút, pamut, valamint vigonyfonaluk keverékéből. A gyermekek számára hasznosak, kecskényű, réklifa, kezes-lábasok, nadrágok, pullóverek, blúzok, kabátok. Nők és férfiak számára: harsányok, kecskényű, nadrágok, mellények, szvetterek, kabátok, blúzok, kendők, zoknik, ingek és vaterlínáruk. 7. Szalaganyagok: paszományáruk, szalagok, lámpabélek, cipőfüzők.

— Ezekkel az intézkedésekkel — folytatja Varga miniszter — tudjuk honvédségünket és minden fegyveres alakulatunkat kiváló minőségű textilanyagokkal ellátni és így biztosíthatjuk a polgári lakosság ruhaszükségletét is.

A bőrkérdés és az olaj

A bőrkérdéssel kapcsolatban Varga miniszter a következő tájékoztatást adta:

— Nagy lépésekkel megyünk előre a bőrellátás biztosítása terén. Délamerikai talpbőrbehozatalunk nincs, de a hazai bőrgyárak megfeszített ütemben dolgoznak a legfontosabb célokra feltétlenül szükséges talpanyag előállításán. Elsősorban itt is honvédségünk ellátása a legfontosabb. A fiatalpú lábbelik ma már nemcsak tetszetősek, hanem egyre tartósabb minőségűek is.

— A mezőgazdasági szerszámbőr biztosítása is kielégítő mértékben folyik, a szerszámbőröket illetően — természetesen

— elsősorban a honvédelmi igényeket kell kielégíteni. Megnyugtató a gép-szizellátás is.

Elmondja még Varga miniszter, hogy úgy a textilipar, mint a bőripar „állja a sarat”.

— Világítóolajban továbbra is takarékoskodni, a legfontosabb szükségletek fedezésére újabb korlátozásokat nem kell elrendelni. A növényolajellátást illetően helyzetünk az idén könnyebb lesz.

A magyar széntermelés

Legutoljára maradt az iparügyi ellátás terén a magyar széntermelés helyzete közellátási vonatkozásban:

— A szénellátás terén örömmel mondhatom, hogy a háborús viszonyok ellenére széntermelésünk több mint 30 százalékkal megnagyobbodott és ez elsősorban a vállalatok és a lelkiismeretesen dolgozó ipari bányászok érdeme. A MAV és a miniszterium közlekedési osztályai igen nehéz körülmények között feljegyzésre és elismerésre méltó őrési munkát végez a szállítások zavartalanágának biztosítása tekintetében. Háborúban nemcsak a közellátás, hanem a különböző hadiszállítások is a legteljesebb igénybevételt jelentik. Csak a beavatott szakemberek tudják, hogy sokszor szinte milyen bűvészi mutatványokat kell végezni a szállítások biztosításánál.

— A csökkent vasúti park minden körülmények között lehetőleg gazdaságosabban használjuk ki, a szállítást úgy szerveztük meg, hogy a vagonok üresen ne fussanak.

Újabb korlátozások lesznek a személyforgalomban

— A nagyközönségnek el kell készülnie arra, — mondotta a miniszter, — hogy az ősszel, már szeptember hónapban újabb, erős korlátozások lesznek a MAV utasforgalmában. A gazdasági élet és körforgás a megnehezült szállítási lehetőségek közepette sem akadhat fenn. Mozdonyainknak a bestakarított

Keresztény magyar kereskedők bonyolítják le ezentul a népruházati akciót

Fontos szakmai kérdéseket tárgyalt a Baross Szövetség textil nagy- és kiskereskedői szakosztálya

Nagyvárad. Saját tud. A Baross Szövetség textil nagy- és kiskereskedői szakosztálya esütörtök este ülést tartott. A szakosztály tagjait főleg a most Nagyváradon elosztásra kerülő Berger-féle 120 ezer pengő értékű árukészlet elosztásának kérdése foglalkoztatta. Mindenekelőtt leszögezték azt, hogy a kijelölt nagykereskedők, akik egyenlő arányban fogják megkapni ezt az árumennyiséget, abból kizárólag keresztény magyar kiskereskedőknek és ipari kereskedőknek fogna árut juttatni.

Megvitaták az értekezleten a Baross Szövetségbe tömörült szabóiparosoknak azt az igényét, hogy ennek az árumennyiségnek 50 százalékát közvetlenül a nagykereskedőtől, tehát a kiskereskedelem megkerülésével kapják meg. A szakosztályban az a vélemény alakult ki, hogy az árut a nagykereskedőknek a kiskereskedők között kell majd megfelelő arányban felosztani, akik viszont kötelezik magukat arra, hogy abból a feldolgozó iparosokat a saját törvényes kiskereskedői hasznuk hozzászámításával az iparosok által igényelt arányban szolgálják ki.

Több szakosztályi tag szövéttette a népruházati akcióról elosztásra kerülő áru kérdését. Nagy János ügyvezető elnök ismertette azt a miniszteri rendeletet, amely a Baross Szövetség kérésének megfelelően a népruházati cikkek árusítását kivette a Hangya üzletköréből és a szabad kereskedelemnek engedte át, mégis az-

Halló! Jönnék a **rajkók** világot járt közismert budapesti **rajkózenekar** **101** magyar nótát muzsikál szept. 5-én 6 óra 30 percben és 6-ikán (sárna) délután és este a **Felixfürdő éttermében** a zenekart a világhírű **Lakatos Jóska** vezeti, **Boross Géza** személyes fel-léptével. **Asztal-rendelés Nagyváradról közvetlen 21-63 telefonszámon.**

— Mindent egybevetve: ipari és közlekedési vonalon minden lehetőséget kihasználunk és — nagy örömmel állapítom meg — valamennyi ipari és közlekedési szervünk sokszor emberfeletti teljesítményeket mutat fel, hogy számottevő és az ellátásban hosszabb ideig érezhető fennakadások ne legyenek.

zal a megkötéssel, hogy a népruházati cikkek eladásával csak olyan keresztény magyar kereskedőket bíznak meg, akik megfelelő tőkével rendelkeznek és képesek lesznek a nagyközönségű típus-áru-cikkek forgalmának lebonyolítására s az ezzel kapcsolatos ügykezelés elvégzésére.

Nagy János ügyvezető elnök közölte, hogy szeptember 9-én, Kolozsváron értekezletet tartanak az erdélyi kereskedelmi kamarák kiküldöttjei az illetékes miniszteriumok kiküldöttjeivel az iparrevízió végrehajtási utasításának kérdésében. A Baross Szövetség nagyváradai szervezete küldött-séggel fogja kérni a nagyvárad-i Ipar-és Kereskedelmi Kamarát, hogy ezen a kolozsvári értekezleten a leghajthatatlanabb magatartást tanúsítsák oly értelemben, hogy a végrehajtási utasításának kérdésében. A Baross Szövetség kereskedelem legalább olyan nyu-átállítását, hogy a főbb utvonalakon csak keresztény magyar kereskedők és iparosok üzletei létezzenek a jövőben.

FELHIVÁS

Felkérem a Székely Hadosztály **zöld tagsági-igazolányos** bajtársait, hogy folyó hó 6-án, vasárnap d. e. legkésőbb fél 11 órára kivétel nélkül jelenjenek meg a Rákóczi-út 13 szám alatt az egyesület helyiségében. Megjelenés: sötét ruhában. **Kozma** alezre-des.

Keleti Kereskedelmi Főiskola nyílik Ujvidéken

A MTI jelenti: Ujvidéken október közepén nyílik meg a két évfolyamu m. kir. Keleti Kereskedelmi Főiskola. — Rendes hallgatóként gimnázium, kereskedelmi, mezőgazdasági vagy 'pari középiskolai érettségivel rendelkező ifjak vehetők fel. A második év végén kereskedelemtudományi oklevelet kapnak a hallgatók, akik ennek alapján az egyetemen doktorátust szerezhetnek. A felvételi kérvényeket a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz (Budapest, Báthory-utca 12. szám II. em.) postán vagy személyesen kell benyújtani. A beiratkozás közvetlenül a főiskolán (Ujvidék, Közigazgatási palota) történik. Az első beiratkozásnál minden további félévben 5 pengő beiratkozási költség, 60 pengő tandíj és 5 pengő mellékdíj fizetendő. A főiskolán a német, olasz, francia és angol nyelven kívül mód nyílik a török, bolgár, görög és albán nyelvek megtanulására. Felvilágosítást a főiskolán kívül a kultuszminisztérium személyi ügyosztálya ad.

Nagy érdeklődés nyilvánul meg a két éves női kereskedelmi szaktanfolyam iránt

Az iskola padjaiból azonnal állásba mennek a végzet növendékek

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradai állami kereskedelmi leányiskolában az idén két éves női kereskedelmi szaktanfolyam nyílik, amelyre négy középiskolát végzett leány növendékek iratkozhatnak be. A szaktanfolyam különösen gyors és gépirrásban, levelezésben és könyvelésben nyújt kiképzést és alkalmassá teszi végzett növendékeit — sőt már a tanfolyam első évét elvégzett növendékeit is — arra, hogy mint gyakorlatilag teljesen kiképzett kereskedelmi és irodai munkaerők azonnal állást foglalhassanak el. Ez igen nagy jelentőségű ma, amidőn a gazdasági élet minden területén egyre szélesebb arányokat öltő átállítás következtében folyton növekedőben van a kereslet kereskedelmi végzettségű keresztény magyar munkaerők iránt.

Az iskola iránt évről-évre fokozódik az érdeklődés, úgy, hogy a szeptember 4-iki, 5-iki és 7-iki pótbéiratásokra már csak kevés hely maradt ünnepnapon jelentkező növendékek számára. Ez a fokozódó érdeklődés annak tudható be, hogy a közönség minden rétegében, ideértve a tanuló szülőket is, egyre szívesebben irányítják a szülők gyermekeiket a gyakorlati pályák felé, ahol elhelyezkedésük biztosítva van. Bizonyosság erre az, hogy a nagyváradai kereskedelmi leány középiskola érettségizett növendékeit az iskola működésének mindkét évében úgyszólván az intézet padjaiból alkalmazták különféle intézmények és vállalatok, úgy, hogy egyetlen kereskedelmi érettségizett leány se maradt állás nélkül. Az a körülmény pedig, hogy a végzett leány növendékek közül még a gyerekek is kitünően beváltak munkakörükben, nemcsak az iskolatípust, hanem magát az iskolát is dicséri, amely kiváló felkészültséggel engedte ki az életbe tanulóit.

Közös értekezletet tartanak Kolozsváron a három erdélyi kamara előadói és titkárai

Letárgyalták az őszi iparrevízióval kapcsolatos kérdéseket

Nagyvárad. Saját tud. Lapunk más helyén, a Baross Szövetség esütörtök esti értekezletével kapcsolatban beszámoltunk arról, hogy szeptember 10-én és 11-én Kolozsváron értekezlet lesz, a közelmúltban az iparrevízióra vonatkozólag megjelent miniszteri rendelet végrehajtási utasításának tárgyában. Az értekezleten a három erdélyi kereskedelmi és iparkamara titkárai és előadói, valamint az ipar- és kereskedelmi minisztérium előadói vesznek részt. Valószínűnek látszik, hogy a minisztérium nem ad ki végrehajtási utasítást, hanem az eljárás meggyorsítása céljából csupán szóbeli utasításokat ad a kamaráknak az iparrevízió felülvizsgálásának előkészítésére.

A keresztény magyar közvélemény nagy érdeklődéssel figyeli ebben az ügyben a fejleményeket, mert a revíziótól várja azoknak az előfeltételeknek a teljesülését, amelyek nélkül az ipar és kereskedelem átállítása a keresztény magyar társadalomnak

a gazdasági életben való megerősödése nem képzelhető el.

A kereskedelmi és iparkamarák az adatgyűjtés nagy munkáját egy félév leforgása alatt kell, hogy elvégezzék a revízióról szóló rendelet végrehajtása során, s további félév lesz szükséges ahhoz, hogy a minisztérium a kamarák és a törvényhatóságok első tisztviselőinek véleményezésével benyújtott anyagot feldolgozzák és a miniszter minden egyes esetben meghozza döntését.

Az adatgyűjtés munkálatai még nem kezdődtek meg, mert az ehhez szükséges nyomtatványok, amelyek segítségével a felülvizsgálásra kerülő jogosítványok tulajdonosainak minden személyi adatát és az üzlet menetére vonatkozó összes adatokat összegyűjtik, még nem érkeztek le a kamarákhoz.

Remélhető, hogy a kolozsvári értekezleten már olyan utasításokat foghatnak kapni a kamarák képviselői, amelyek meggyorsítják a nagyjelentőségű munka ütemét.

Urdóczy Zadravetz István tábortábori püspök is részt vesz a Nemzetvédelmi Kereszt ünnepélyén

Minden előkészület megtörtént az Arpád Lövészegyesület előadására

A Nemzetvédelmi Keresztesek nagyváradai szervezetének vezetősége értesítést kapott, hogy a Nemzetvédelmi Kereszt káptalanjának 5 tagja érkezik a szeptember 6-iki avatóünnepségre vitéz Vajtfy tábortábori vezető, Urdóczy Zadravetz István ny. áll. vezérőrnagy, vitéz szék kapitány, mint a „Nemzetvédelmi Egyesület” nagyváradai társelnöke fogja helyettesíteni. A nagyváradai helyőrség tisztikara vitéz Góthay Béla vezérőrnagy vezetésével vesz részt az ünnepségen.

Vasárnap este a Teleki utcai Refor-

mátus Kulturpalota dísztermében fél 9 órakor kezdődik, a nagyváradai Arpád Lövész Egyesület által a felszabadulás második évfordulója alkalmából és a Nemzetvédelmi Keresztesek tiszteletére rendezett alkalmi előadása iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, a déli avató ünnepségen résztvevő előkelőségek legnagyobb részben az esti emlékünnepélyen is megjelennek. Az előadás keretében színrekerülő alkalmi darab 1940 aug. 30-án és szeptember 6-án Nagyváradon játszódik le. A jelenetek között a verses összekötő szerepet, mint regős Ambarus Géza ev. iskolai igazgató mondja.

Jegyek kaphatók egész nap az Arpád Lövész Egyesület irodájában, Széchenyi tér 1. szám földszint 2. Telefon 18-18.

Ünnepélyt rendez az Erdélyi Párt réti körzete a felszabadulás évfordulóján

Az Erdélyi Párt réti körzetének választmánya még az elmúlt évben elhatározta, hogy az őszi és a téli hónapokban sorozatos nemzet- és irodalomtörténeti előadásokat tart a Sal Ferenc utcai Magyar Ház dísztermében. Nagyvárad magyar társadalma most is kedvesen emlékezik vissza az elmúlt évben tartott értékes előadásokra, melyekben a Szent László gimnázium tanári kara is nagy lelkesedéssel kapcsolódott bele. A most

meginduló őszi idénnyel kapcsolatban az első előadást a felszabadulás emlékének szentelik.

Szeptember 6-án, vasárnap délután 6 órai kezdettel tartják meg ünnepségüket a rétiak. Az ünnepélyt a Sztáray Mihály énekkar nyitja és zárja a Himnusz, illetve a magyar Hísekegy eléneklésével. Soós András karnagy vezénylete mellett. Az ünnepi megemlékezést a nagy nap jelentőségéről dr. Szabó Lajos ref. lelkes mondja.

Tankönyvtanszer?

Előzékenyen kiszolgálja a

TURUL

könyvkereskedés
Pernyész István,
Rákóczi-út 7. Tel. 27-80.

Szabó Lea és Tamás Mária erre az alkalomra írt költeményeket fognak szavalni. Marozsán Rózsika, a Sztáray énekkar tagja Vincze: Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország című éneket éneklő zenekari kíséret mellett.

A réti műkedvelők Tarnay István: „A magvető” erdélyi tárgyú irredenta színművéből mutat be jeleneteket Zombory Sándor ifjúsági vezető rendezésében. A hazafias darabban Tóth Irén, Nagy Imre, Bereczky Gizi, Baranyai Lajos, Gyenge József és Putnoki István játsszák a főszerepeket. A zenekari részt Dézsi László karnagy kíséri. A darab előtt Szabó Gyula isk. igazgató tart bevezetőt.

Az Erdélyi Párt réti körzetének szeptember 6-iki megnyitó ünnepsége méltó lesz az elmúlt évi előadásokhoz, de méltó lesz a nagy nap emlé-

A fajvédelmi törvényt alkalmazzák a textilforralomban

A textilközpont kiadta az új textilosztási rendelkezést. Eszerint a zsidó textilkereskedőket kizárják az áruellátásból. A nemárja textilmagykereskedők 5, a konfekciók 1-2 százalék erejéig vehetnek részt a forgalomban. Egy zsidó alkalmazott már zsidóvá minősít a keresztény egyéni cégeket. — Szeptember 1-től kezdve a fajvédelmi törvény az irányadó a textiltorgalom lebonyolításában.

A MÁV-alműhely „Turul” Dal- és Önképző Egyesületének felszabadulási ünnepélye

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradai MÁV-alműhely „Turul” Dal- és Önképző Egyesülete — mint a múlt évben — idén is méltóképpen kívánja megünnepelni a felszabadulás évfordulóját. Keresztury Lajos főintéző irányítása mellett szombaton, szeptember 5-ikén este 8 órakor a műhely dísztermében ünnepi előadást rendez, melynek első részében vitéz Tarján Jenő műhelyfőnök mond alkalmi beszédet. A műsor második részében a Tokaji aszú című, magyar tárgyú, zenés vígjátékot adják elő a Dal- és Önképző Egylet kiváló műkedvelői, akik már a múltban is gyakran behatárolták szembetűnő színjátszó képességeiket. Az ünnepi est iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30,
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

AZ ALISPÁN MEGTEKINTETTE A MEGYEI UTÉPÍTÉSI MUNKALÁTKAT. Nagyvárad. Saját tud. Vitéz dr. Nadányi János alispán pénteken délelőtt dr. Osváth főjegyző kíséretében gépkocsin bejárta a megye most épülő útszakaszait, ahol a munka utaméről tájékozódott. Utja végén elismeréssel nyilatkozott az államépítéssel helyszínen dolgozó mérnökei előtt.

Kormányzó Urunk nagyváradi bevonulásának hangfelvételei a Magyar Rádió központtól megérkeztek a városi Népművelési Bizottsághoz. A Rádió Vidor József titkár kérésére megküldötte az 1940 szeptember 6-iki bevonulás eredeti hangfelvételén kívül néhány levedji Kozma Miklósnak a bécsi döntés utáni rádióbejelentését és a felszabadulás napjainak összes rádióhíreit is. A Rádió anyagának kölcsönzésével a Népművelési Bizottság a helybeli egyesületek szeptember 5. és 6-iki műsorait kívánta színesebbé tenni. A Népművelési Bizottság lapunk útján is felhívja a felszabadulási ünnepélyek rendezőseit, hogy az itt közölt műsoranyagért forduljanak a Népművelési Titkárság Hivatalához (Szilágyi Dezső-utca 12. emelet).

2. Gavics!!

A JOVÓ HÉTEN FOGADJA WILKIET A TOROK KULUGYMINISZTER *Istanbulból jelentik:* (MTI) Az OFI jelenti: A külügyminiszter csütörtökön elhagyta Istanbult, hogy visszatérjen Ankarába, ahol a jövő héten fogadja Wilkiét, Roosevelt különmegbízottját.

MOZGALMAT INDITOTTAK AZ IPAROSNYUGDIJ ERDEKÉBEN. A Magyar Tudósító jelenti: A szombathelyi Ipartestület javasolja, hogy az iparosnyugdíj érdekében országos mozgalmat indítsanak. A terv szerint iparosgyűlést hívnak össze, ahol meg tárgyalják a nyugdíjkérdés megoldásának módjait.

ADJUNK SZÖRMEHULLADÉKOKAT A HONVÉDEKNEK! A honvédek téli meleg ruha gyűjtését intéző bizottság a befolyó készpénzen szörme hálós kesztyűket, meleg mellényeket készített. Tekintettel arra, hogy elegendő szörme anyagot a bizottság felvásárolni nem tud, még egyszer kéréssel fordul a város áldozatkész közönségéhez, hogy hétfőn estig hozzanak be a Levente Otthonban bármilyen kis darab, háztartásukban nélkülözhető szörmet.

VÁLTOZÁSOK A SPANYOL KORMÁNYBAN. (Madrid.) MTI. A Német Távirati Iroda jelenti: Mint hivatalosan jelentik, Franco tábornok a következő új minisztereket nevezte ki: Francisco Gómez Jordanat külügyminiszterré, Serrano Suner helyébe, hadügyminiszteré Assenzio tábornokot, igazságügyminiszteré Blas Serest Estebant. Franco tábornok átveszi Serrano Suner től a falangista politikai bizottság elnökségét.

SÜLYOS BUNTETÉSEK TITKOS RÁDIÓLEADÁSOK MIATT. A MI jelenti: A m. kir. honvédezerkar különbirósága hütlenség büntette miatt dr. Vajna Ernő budapesti polgári lakost 12 évi fegyházra, Kranz Károly budapesti polgári lakost 10 évi fegyházra, József Szilárd budapesti polgári lakost két évi fegyházra, Hamzer Oszkár budapesti polgári lakost 3 évi fegyházra, továbbá tíz-tíz évi hivatalvesztésre ítélte. Az elítéltek engedély nélkül titkos leadóállomást létesítettek és tartottak üzemben s azon keresztül olyan híreket terjesztettek, amelyek a rend megzavarására alkalmasak.

A felszabadulás emlékére rendezendő egyházzenei hangverseny rendező bizottsága közli, hogy a megbetegedett László Magda operanékeső helyett Farkas Ilona operanékeső fog a hangversenyen énekelni. Bár László Magda visszalépte veszteség lesz a várható közönség részére, nyereség és kárpótlás Farkas Ilona tehetsége, művészeté. Hiszük, hogy meghódítja városunk ünneplő közönségét.

ELTEMETTÉK APPONYI ALBERTNÉT. A MTI jelenti: Ma temették el a larkasréti temetőben a főváros által adományozott díszsírhelyen gróf Apponyi Albertnét. A gyászszertartást Mikes János címzetes érsek végezte.

A Városi zeneiskola új növendékeinek osztálymegállapító vizsgája szeptember 7-én, hétfőn délelőtt 11 órakor kezdődik. Az órabeszámítás minden növendék számára ugyanazok szeptember 7-én, hétfőn délután 5 órakor lesz. A rendszer tanítás kezdete szeptember hó 9-én. Az ennél későbbben jelentkezők a be nem felt létszámú tanszakokra már csak az iskola irodájának hivatalos órái (kedd, péntek 11-2 és 4-7) alatt nyerhetnek felvételt (Szaniszló.u. 18. sz. Telefon 11-02.) Városi zeneiskola igazgatósága.

Világhírű

MAGYAR IRÓK NOVELLAGYŰJTEMÉNYE — OLASZUL. Rómából jelenti: (MTI) *Corpiceli kiadásában most jelent meg kiváló kiállításban több magyar író novellagyűjteménye, köztük Móricz Zsigmondé, Tamás Ároné és Nyírő Józsefé.*

101 MAGYAR NÓTA bemutatójára érkeznek pár napos tartózkodásra a Félix-fürdőbe a híres budapesti Rajkó zenekar tagjai. Ki ne ismerné a rádióból a kis fekete legénykéket, akiknek szereplése előtt mindig felhangzik a jellegzetes kiáltás: „Banda vigyázz...” A banda most erdélyi körútja során ellátogat a Félix-fürdőbe is, ahol két napon keresztül, szombaton és vasárnap szerepelni fognak Lakatos Józsa vezetésével. Boross Géza személyes fellépésével Bizonyosak vagyunk benne, hogy a jövő nagy primásainak együttesét Nagyvárad és a környező fürdők közönsége is örömmel, szeretettel fogadja és a rajkók megtalálják körükben a régi bihari hangulatot, amelyről emlékeztek Radics, Magyar, Kócs, Bihari, Bura és a többi híres primások.

Korona Filmszínházban
 Kivételes témájú, óriási sikerű magyar film
A kétezerpengős férfi
 Két nő küzdelme egy férfiért.
Bulla Elma, Simor Erzs, Hajmássy, Vaszarv Piri, Bilicsi

ÚJ RENDSZER A VASUTI KÁRTALANÍTÁSI IGÉNYEK BENYÚJTÁSÁNÁL. A MÁV igazgatósága szeptember 1-től új rendszert léptetett igénybe a kártérítések benyújtásánál. Eddig minden esetben az igazgatóság felhatalmazott állomárokra is be lehet nyújtani a gyorsabb elintézés érdekében célszerű a kártérítési igényeket, ha azok a rendeltetési állomásra még nem érkezett küldemények vonatkoznak, a feladási, minden más esetben a rendeltetési állomás vasutigazgatóságához, vagy pedig a felhatalmazott pályaudvarokhoz intézni. (Magy. Tud.)

Nyugdíjalapot és internátust téseítenek a gazdatisztek. A Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete nemrég ünnepelte fennállásának 60. évfordulóját. Ebből az alkalmából elhatározta a vezetőség internátus építését és nyugdíjalap létesítését. Az internátus céljaira már van egy nagyértékű telek és most megindítják a gyűjtést az építkezéshez szükséges összeg előteremtésére. Az általános nyugdíjalap felállítását vagy teljesen ujjonnan szervezve, vagy pedig a Mezőgazdasággal és Erdészettel Foglalkozók Nyugdíjintézetének fel-támogatásával kívánják megoldani. Végül szociális alapot kívánnak létesíteni az állásnélküli gazdatisztek segélyezésére és üdülőlázak teremtésére. (Magy. Tud.)

Temetés. Kömlőssy József 45 éves korában meghalt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Halter kápolnából. (Erdélyi „Concordia“.)

fénytáncospár

CIGARETTA A HONVÉDEKNEK. A Dréher-Haggenmacher Sörgyár Rt. és alkalmazottai, a harctéren küzdő honvédek részére, a magyar Vöröskereszt helybeli fiókjának útján 37.625 darab cigarettát küldtek.

50 pengő — fajgyalásért. Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradi törvényszék péntek délelőtt tárgyalta Kemény Imre nagyváradi lakos ügyét, akit fajgyalással vádolt az ügyvétség. A tárgyalást Váradi Imre tanácselnök vezette, a vádat dr. Sári Tóth Rafael ügyész képviselte, míg a védelmet dr. Turnovszky Sándor ügyvéd látta el. A törvényszék a törvény értelmében zárt tárgyalást rendelt el, s a déli órákban hirdetett ítéletet. Eszerint a fajgyalással vádolt Kemény Imrét 50 pengő pénzbüntetésre ítélték, amely behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra változtatható át.

TILTOTT HATÁRÁTELEPŐK FELT ITELKEZETT A NAGYVÁRADI TÖRVÉNYSZÉK. Nagyvárad. Saját tud. Pénteken délelőtt a nagyváradi törvényszék Várady tanácsa tiltott határátelépők felett ítélt. Ennek során Csorba Tivadart 2 hónap, Cink Pétert pedig 3 hónapi fegyházra ítélte. Az ítéletben a vádlottak ügyvéd is megnyugodtak, úgy hogy az jogerőre emelkedett.

Soronkívül elintézik az ipari munkások közellátási ügyeit

Nagyvárad thj. város polgármestere 40.420-1942. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. közellátásügyi miniszter ur 215.950-1942. II-2. számú körrendeletére értesítem a város közönségét, hogy a Közéllátásügyi Hivatal minden hétfőn, szerdán és pénteken 17-20 óra közötti időben az igazolt ipari (gyári) munkásokat a közellátással kapcsolatos ügyeik elintézésére fogadja. Ezért felhívom az ipari (gyári) munkásokat, hogy amennyiben a közellátással kapcsolatos ügyeik vannak, a fenti napokon és időben a délutáni órákban, leigazolások után, ügyeiket a Közéllátásügyi Hivatalban elintézhetik.

Az esetleges változásokról a város közönségét értesíteni fogom.

Nagyvárad, 1942. szeptember hó 1-én.
 Dr. Soós sk., polgármester.

Autóbuszok és bérkocsik viszik ki a villamosvégállomásokról a repülőtérre a löverseny látogatóit

Nagyvárad. Saját tud. Városszerte óriási érdeklődés előzi meg az Urlovások Szövetkezetének a nagyváradi repülőtérre szeptember 6 és 8-án rendezendő nagyszabású löversenyét. A rendezőség, hogy az érdeklődő közönség dolgát megkönnyítse, gondoskodott arról is, hogy a közlekedés a városi kis és távolos pályákra gyors, kényelmes és zavartalan legyen. Eszerint a löversenyre a közlekedés mindkét irányból, a Rulikovszky-uti és az Aradi-uti végállomásokig villamosszal történik. Az Aradi-uti villamos végállomástól autóbuszok közlekednek hárompercenként a versenypályáig. A Rulikovszky-uti végállomástól konfliktusokkal bonyolítják le a közlekedést. Ennek díjszabás: 4 személy után 2 P 50 fillér.

a Kolibriben

GURULÓ ORVOSI MŰTŐ NEMET-ORSZÁGBAN. A német Vöröskereszt most egy motorizált operációs kocsit hozott forgalomba, mely az orvosok részére a fronton is zavartalan munkát biztosít. Az operációs terem, valamint a sterilizációs és fertőtlenítő terem, külön vannak választva. Az oldalfalak kitolása által a terem nagysága tetszés szerint szabályozható úgy, hogy az operációs terem egy kis kórházhoz hasonlít. A modern műtő hőmérséklete, a fűtőberendezések folytán teljesen független a kinti időjárástól. A két melléktérrel a mozgatható falak következtében bármikor elkülöníthető. Az operációs asztal a modern technika minden követelményének megfelel és így a kerekéken mozgó műtő a modern sebészet számára a háborúban rendkívül alkalmas. (MNK)

Magyar Lapok-at
 Kávéházakban és vendéglőkben kérje

Folyóirat-szemle

MEGJELENT A TUKOR SZEPTEMBERI SZÁMA. A nemzet hősi halottjáról; vitéz nagybányai Horthy Istvánról közöl kegyeletes megemlékezést a Tükör szeptemberi száma. A továbbiakban cikket irtak még Hlatky Endre Nagyváradi Szent László tiszteletéről, Domán Andrea, a művészet és a mitológia kapcsolatáról, Szilágyi Odón Kőszeg váráról, Szabó Zoltán pedig színes tollal ismerteti a szeptemberi fordulót. A szépirodalmi részben Koroknay István és Gyallay Domokos novellája, ezenkívül Florián Tibor és Barsi Irma verse szerepel. A szokásos rovatokon kívül számos fénykép és művészi rajz díszíti a szép kiállítású folyóiratot. A Tükör Révay József dr szerkesztésében és a Franklin Társulat kiadásában jelenik meg.

A „VÁROSKO LAPJA” szeptemberi száma vezető helyen kegyeletes megemlékezést közöl a hősi halált halt Kormányzóhelyettesről, majd részletes tudósítást hoz a Városvédelmi és Városmegújítási Bizottság választmányi ülésének lefolyásáról. Tirnovóról, Bulgária hajdani fővárosáról dr Molnár Gyula ír képekkel illusztrált cikket. Nagyváradi város jelvényeit dr Széll Sándor ismerteti. A gazdag „Mi újság városunkban?” című rovat és a Szövetség hivatalos hírei egészítik ki a nívós folyóiratot.

FELHÍVÁS. Felkérem a Széchenyi Hadosztály zöld tagsági-igazolványos bajtársait, hogy folyó hó 6-án, vasárnap délelőtt legkésőbb fél 11 órára jelenjenek meg a Rákóczi-ut 13. szám alatt az Egyesület helyiségében. Megjelenés: sötét ruhában. Kozma, alezredes.

RÁDIÓ

SZOMBAT, SZEPTEMBER 5.
Budapest I.

- 5.00 A szeretet hullámhosszán. Honvédeink családtagjai üzennek a Nemzetközi Vásárból.
- 6.40 Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Folyóiratok szalonzenekara.
- 11.20 Zenekari művek.
- 11.40 A közlekedésiügyi minisztérium rádióadása.
- 12.10 A Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Szórakoztató zene.
- 15.20 Farkas Sándor cigányzenekara.
- 16.15 Madarassy Erzsébet meséje.
- 17.15 Rádiózenekar.
- 17.40 Szappanyos Gabriella felolvasása
- 18.35 Hangképek innen -- onnan.
- 19.20 Oda van a virágos nyár... Magyar noták.
- 19.45 Greguss Zoltán csevegeése.
- 19.55 Hangképek a Balatoni Nemzetközi Sporthétről.
- Balatoni Honvéde.
- 22.10 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 23.25 Szórakoztató zene.

Budapest II.

- 18.20 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.
- 19.00 A Budapesti Haladás Dalkör.
- 19.35 Dr Palló Imre énekel.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 Máday kamarahármas.
- 20.50 A filozófia mesterművei.
- 21.15 Csajkovszkij: IV. szimfónia.
- 22.16 Hinczky László tánczenekara.

Olvassa és terjessze a Magyar Lapok-at

Engedélyhez kötötték a must sűrűsítését

A kérelmet az illetékes borászati és szőlészeti felügyelőség útján kell előterjeszteni

A MTI. jelenti: A kormány a must sűrűsítését engedélyhez kötötte. A rendelet értelmében 1942. évi termésű mustból besűrűsített mustot csak engedéllyel szabad előállítani. Az engedély kérelmét az illetékes borászati és szőlészeti felügyelőség útján kell előterjeszteni. A termelők saját termésű mustjukat saját üzemeikben saját termésű mustjaik és boraik feljavítására engedély nélkül is besűrűsíthetik.

Férfiruhákat használtak, legjobban aron vehet, eladhat **MOLNÁR** használtruha üzletében Bémer-tér 1. (udvarban.) Hívásra házhoz jövök.

SPORT

Méltó keretek között üli meg Nagyváradi sportja a felszabadulás évfordulóját

Nagyváradi. Megjelentek Nagyváradi utcáin a felszabadulás ünnepének sporteseményeit propagáló öles nemzeti színű falragaszok. Minden sportembernek megdobog a szíve, amikor a két esztendő évfordulóra készülve, szeme elé ötlenek a sorok. Önkéntelenül eszünkbe jutnak azok az idők, amikor a magyar sport éppen úgy nyögte az elnyomók kisebbséget sújtó intézkedését, mint amit az élet más vonalán is napról-napra tapasztalhattak mindazok a milliók, akik a nagy csodát várták Erdély ősi földjén, magyar hittel és akarással.

A világtörténelemben, de mindannyiunk szívébe beleíródott évforduló közeledésével az a határtalan öröm is ezer édes emlékével tért vissza, amikor megcsókoltuk az első magyar honvédet, fogadtuk az ország hősi Kormányzóját s a sportemberek először örülhettek a magyar sport egyetemesében, immár szívük igaz s titkolásra nem szoruló lelkesedéssel — a nagy hazatérésnek.

Méltóképpen készül a Nagyváradi Atlétikai Club megülni az ünnepé avatott szeptember 6-át s mindent elkövet, hogy az keretében is fényes és értékes legyen. Ezt méltányolta a magyar Rádió is, amikor elhatározta, hogy a sporteseményről helyszíni közvetítésben számol be. Náray Antalnak, a Rádió elnök-igazgatójának váradi látogatása is ezt célozza.

Itt írjuk meg, hogy valamennyi nagyváradi egyesület résztvesz a hivatalos vasárnapi ünnepségeken s a NAC gárdája ez alkalommal ölti magára első esetben most elkészült magyaros uniformisát. Az ünnepség részleteire, amelyek programszerűen összeállításán most dolgoznak, holnap számunkban viszatérünk.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker **Ács Tibor.** Széchenyi tér 6. órák vétele, eladása, szakkereskedés, javítása

Ontották a gólokat a zöld-fehér csapatok csütörtöki edzésükön

Nagyváradi. A DiMÁVAG ellen készülők zöldfehérek csütörtök délután nagy kétkapus edzést tartottak az erzsébetligeti pályán. Perényi kivételével megjelent ezen valamennyi első és utánpótlásbeli játékos. Az edzésen a MAV igen jó képességű csapata volt az ellenfele. A gyakorlás igen jól sikerült, mert a fiúk csak úgy ontották a gólokat. A nagyok a MAV I ellen 11:1 arányban győztek, de az utánpótlás legénysége is kitett magáért a vasutasok fiataljai ellen.

Érdekesége volt egyébként a délután, hogy egy próbajátékos mutatkozott be a NAC csapatában. — Egyelőre az utánpótlás csapatában játszott, de rövidesen az „egy”-ben is kipróbálják. Nem lehetetlen, hogy a „jövendő” végleg Nagyváradon is marad. A csapat összeállítása Perényitől függ. Ha rendbejön a nagy-szerű fedezet, úgy a Törökvs elleni tizenegy ölti magára a zöld-fehér mezt vasárnap.

Nagy érdeklődés előzi meg a kerületi atlétikai versenyt

Nagyváradi. A vasárnapi atlétikai verseny délután fél háromkor kezdődik. Résztvesznek azon a kolozsvári KAC és KEAC, valamint Villamosmű és a nagybányai SE. Váradi az NSE, Esta-Sun, Kolping csapatok atlétái.

Versenyszámuk sorrendje 200 m. rúdugrás, 800 m., diszkosz, 400 m. gát, távolugrás, 3000 m. akadály, gerely, 10.000 m., 4x800 m. váltófutás.

Ez az egyesületi bajnoki program 6 lesz az egész országban minden kerületben.

Kolozsvárról a 100-as bajnok, Kiss a középtávúfutó, Bíró a kalapács rökorder és volt bajnok, Butka, Domján, Muszefer, Góz, Márton stb. Váradi Krupka, Kiss, Gáll, Lerchner, Janza, Osztopányi, Szarvas, Gyimesi, Majtényi, Nagy akik kitűnnek.

Októberben kerül lejátszásra a Svájc-Magyarország válogatott mérkőzés

Amint ismeretes, az idén tavaszra tervezett Svájc-Magyarország labdarúgó mérkőzés elmaradt és a svájciak lemondása miatt az OSK általános tilalmat is rendelt el Svájccal szemben minden sportágra. Az általános tilalmat azóta a legfőbb sporthatóság feloldotta. Az MLSz azonnal értesítette a svájci szövetséget a tilalom feloldásáról és arról, hogy az elmaradt válogatott mérkőzés új határnapjáról kész tárgyalni.

Mint értesülünk, a svájciak válasza máris befutott a szövetségbe, még pedig azzal az öröndetes tartalommal, hogy a svájci szövetség még az idén ősszel hajlandó elküldeni Budapestre válogatott csapatát

APROHÍRDETÉSEK

Lakás

Elcserélném belvárosi négy- és háromszobás parkettás házamat, kisebb hasonlóval. Cim a kiadóban. 2

Butorozott szobát fűtőszoba használatra, esetleg ellátással keres. zenetárnár szeptemberre. Zongorával, előnyben. Cim a kiadóban. 979

Különlele

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok petéit falból, padozat alól, butoroból, felelősséggel irtja, **Paragáz** szolgálat. Szigligeti-utca 7. szám. Telefon: 14-21. 664

Uri családnál középiskolás lányok vagy fiúk teljes ellátást kaphatnak. Ugyanott elegáns butorozott szoba kiadó. Csengeri-u. 2. 994

Adás-vétel

Sza'ontához közel 114 hold tanyás birtok eladó. Teleki-u. 9. 950

Megvételre keresek egy jókarban lévő gyermekágyat. Cim a kiadóban.

Eladó Nemzetkőzlijog, dr Baditz, Miskolc. 889

Állást nyec

Mestervizsgás molnárt keresek azonnali belépésre, esetleg részvevésre. — Ajánlatokat „Mestervizsgás” jellegre kiadóba. 3

Garzsmester 5000 pengő óvadékkal autóhoz értő, felvétetik. — Cim: MATEOSZ, Hlatky Endre-u. 1. sz. 1

Mindenes szakácsnőt hosszú bizonyítvánnyal azonnalra felveszek. Lórántffy Zs.-u. 3. 1090

Élveszett

HÉTFŐN augusztus 31-én a Békéscsaba felől 16.40-kor érkező motoros vonat 2-ik kocsiába maradt egy két farkokkal ellátott kékróka boa. Aki tud valamit róla, jelentse a rendőrségnek, ahol illő jutalomban részesül.

KIADÓFULAJDONÓ:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** c. elnöke kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyváradi, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.